

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD-4100-001-02/2012
P/12/001

Gdańsk, dnia 3 kwietnia 2012 r.

Pan
Jacek Żmuda-Trzebiatowski
Starosta
Powiatu Bytowskiego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2012 r., poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Starostwie Powiatowym w Bytowie (dalej: „Starostwo”). Przedmiotem kontroli były powiązania budżetu Powiatu Bytowskiego (dalej: „Powiat”) z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków oraz realizacja obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 16 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia skontrolowaną działalność.

Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń.

1. Prawidłowo planowano i przekazywano dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, a także pobierano dochody należne Powiatowi za wykonywanie tych zadań.

W terminie i w oparciu o informacje otrzymane od Wojewody Pomorskiego opracowano projekt planu finansowego, a następnie plan finansowy zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Zrealizowane kwoty dochodów przekazano na rachunek bankowy Wojewody Pomorskiego (łącznie 812,7 tys. zł) w terminach¹ wynikających z art. 255 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych².

¹ Za wyjątkiem kwoty 16,20 zł, którą przekazano z 39-dniowym opóźnieniem.

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Kwoty dochodów własnych pobranych przez Powiat za wykonywanie powyższych zadań były zgodne z przepisami art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³ i art. 23 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami⁴.

Objęte badaniem sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za pierwszy kwartał i cztery kwartały 2011 r. sporządzono terminowo, a kwoty w nich wykazane, poza niżej wymienionymi dwoma przypadkami, były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej w Starostwie.

Niezgodności polegały na:

- niewykazaniu w zbiorczym sprawozdaniu Powiatu za cztery kwartały, w kolumnie „Dochody przekazane”, ujętej w ewidencji księgowej prowadzonej w Starostwie kwoty 1,5 tys. zł (rozdział 70005 §§ 0470 i 0920), którą przekazano na rachunek Wojewody Pomorskiego w dniu 3 stycznia 2012 r. Było to niezgodne z § 6 ust. 2 pkt 2 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵. Skarbnik Powiatu wyjaśniła, że nastąpiło to wskutek pomyłki;
- wykazaniu w jednostkowym sprawozdaniu Starostwa za pierwszy kwartał, w kolumnie „Dochody wykonane”, kwoty o 0,2 tys. zł (rozdział 70005 § 0470) wyższej od kwoty dochodów wynikających z ewidencji analitycznej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia. Według Skarbnika Powiatu, niezgodność ta wynikała z nieprzeniesienia kwoty zaległości z konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” na konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, w związku z ustanowieniem hipoteki.

Ponadto, w jednostkowym sprawozdaniu Starostwa za cztery kwartały w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” wykazano kwotę ogółem 252,1 tys. zł. Było to niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 39 do ww. rozporządzenia, w myśl którego jednostka realizująca zadanie nie wypełnia powyższej kolumny. Przyczyną wykazania ww. kwoty było błędne przekonanie Skarbnika Powiatu, że przepisy rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej nie określają wymogu wypełniania lub nie kolumny „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” w jednostkowym sprawozdaniu.

Sprawozdania: zbiorcze Powiatu za cztery kwartały oraz jednostkowe Starostwa za pierwszy kwartał i za cztery kwartały podpisali: Pan Starosta i Skarbnik Powiatu. Opisanie wyżej nieprawidłowości zostały skorygowane w wyniku niniejszej kontroli NIK.

2. W Starostwie podejmowano działania windykacyjne wobec podmiotów posiadających zaległości w należnościach z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. Łączna kwota zaległości (bez odsetek) zmniejszyła się w badanym okresie z 500,2 tys. zł do 178,9 tys. zł, tj. o 179,6%.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

⁴ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.).

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103).

Prowadzona w Starostwie ewidencja księgową umożliwiała ustalenie: nazwy dłużnika i jego adresu, rodzaju należności w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, jej wysokości i terminu płatności, zgodnie z przepisami załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶.

Na podstawie badania czynności podejmowanych w stosunku do 30 dłużników posiadających najwyższe kwotowo zaległości (w łącznej wysokości 176,7 tys. zł, tj. 98,8% zaległości ogółem na dzień 31.12.2011 r.) stwierdzono, że w odniesieniu do należności w wysokości 64,1 tys. zł (36,3%) pierwsze działania windykacyjne⁷ podjęto dopiero po trzech miesiącach od dnia upływu terminu ich zapłaty. Choć przepisy prawa nie określają terminu, w jakim należy rozpocząć windykację należności, to jednak wystawienie wezwań do zapłaty po upływie trzech miesięcy od dnia wymagalności należności jest – zdaniem NIK – działaniem opieszałym. Za terminową windykację należności Skarbu Państwa odpowiadała księgową w Wydziale Finansowo-Budżetowym Starostwa.

Ponadto stwierdzono przedawnienie należności w kwocie 1,6 tys. zł z tytułu opłaty rocznej za wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa. Przyczyną tego był brak skuteczności czynności egzekucyjnych prowadzonych przez komornika sądowego oraz trudności w określeniu przez komornika miejsca przebywania dłużników i ustaleniu spadkobierców.

W Starostwie prawidłowo załatwiano wnioski użytkowników wieczystych o ustalenie innego niż 31 marca, terminu zapłaty opłaty rocznej. Spośród siedmiu złożonych wniosków, w czterech przypadkach ustalono inny termin zapłaty w 2011 r., zaś 3 użytkownikom wieczystym odmówiono zmiany terminu, ze względu na złożenie wniosków później niż 14 dni przed upływem terminu płatności, co było zgodne z art. 71 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami. W 2011 r. nie umarzono należności w dochodach związanych z realizacją powyższych zadań.

3. Prawidłowo pobierano i rozliczono dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

Środki z budżetu państwa przekazywane były Powiatowi w terminach i kwotach umożliwiających prawidłową realizację zadań. Niewykorzystane środki (0,4 tys. zł) zostały zwrócone terminowo na rachunek bankowy właściwego dysponenta części budżetowej.

W wyniku badania realizacji dwóch zadań, polegających na zakładaniu osnów szczegółowych nieruchomości Skarbu Państwa (wydatek w rozdziale 71013) oraz na tworzeniu powiatowych baz danych dla tych nieruchomości (rozdział 71014) ustalono, że otrzymane środki z budżetu państwa wykorzystano zgodnie z planowanym przeznaczeniem. Zadania zostały wykonane w terminie, a faktury dokumentujące poniesienie

---

⁶ Dz.U. Nr 128, poz. 861.

⁷ Wysłanie wezwania do zapłaty.

wydatków były właściwie opisane i ujęte w ewidencji księgowej, a następnie prawidłowo wykazane w sprawozdaniu budżetowym Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za cztery kwartały 2011 r.

4. Udział środków pieniężnych Powiatu w kosztach realizacji zadań własnych, na które Powiat otrzymał w 2011 r. dotacje z budżetu państwa, zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, wyniósł co najmniej 20%.
5. W 2011 r. Starostwo realizowało sześć projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej. Stwierdzono m.in., że:
  - w projektach, w których był on wymagany, zapewniono udział własny środków Powiatu w finansowaniu projektów na poziomie wynikającym z umów o dofinansowaniu ich realizacji,
  - w ramach projektu pn. „Budowa Sali Sportowej wraz z zapleczem socjalnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Bytowie” (wybranego do szczegółowego badania) wydatków w 2011 r. dokonywano zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w okresie kwalifikowalności, z zachowaniem terminów określonych w harmonogramie. Dowody księgowe dokumentujące poniesione wydatki były prawidłowo opisane i ujęte w ewidencji księgowej Starostwa.
6. W zakresie zamówień publicznych badaniem objęto pięć z 23 postępowań zakończonych w 2011 r. udzieleniem zamówień finansowanych lub współfinansowanych środkami dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami lub środkami z budżetu Unii Europejskiej, z tego cztery dotyczyły zamówień finansowanych lub współfinansowanych środkami budżetu państwa⁸, a jedno – środkami budżetu Unii Europejskiej⁹. Ustalono w szczególności, że:
  - zamówień udzielno w trybie przetargu nieograniczonego,
  - we wszystkich przypadkach powołano komisję przetargową,
  - ogłoszenia o zamówieniach publikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych (dalej: „BZP”), na stronie internetowej i tablicy informacyjnej Starostwa,
  - wyboru wykonawców dokonywano zgodnie z kryteriami oceny ofert określanych w specyfikacjach istotnych warunków zamówień.

Stwierdzono jednak, że ogłoszenia o udzieleniu pięciu zamówień zamieszczono w BZP w terminie od 24 do 74 dni po zawarciu umowy z wykonawcą, zamiast niezwłocznie, co stanowiło naruszenie art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁰. Choć, jak wynikało z wyjaśnień odpowiedzialnych pracowników Starostwa, było to spowodowane nadmiarem realizowanych zadań

---

⁸ Zadania pt.: „Uzupełnienie prowadzonej w systemie teleinformatycznym bazy danych, obejmującej zbiory danych przestrzennych infrastruktury informacji przestrzennej ...”, „Wykonanie projektu szczegółowej osnowy wysokościowej III i IV klasy dla gminy Studzienice w województwie pomorskim” oraz 2 zadania dotyczące wyceny nieruchomości Skarbu Państwa.

⁹ Budowa Sali Sportowej wraz z zapleczem socjalnym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Bytowie.

¹⁰ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

w stosunku do obsady kadrowej Wydziałów Starostwa, nie stanowi – zdaniem NIK – wystarczającego usprawiedliwienia dla niewykonania powyższego obowiązku niezwłocznie.

7. W Starostwie ustanowiono system kontroli zarządczej m.in. w obszarach: dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, w tym ich windykacji i sporządzania sprawozdań budżetowych, wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację powyższych zadań, w tym udzielania zamówień publicznych oraz realizacji projektów dofinansowanych środkami z budżetu Unii Europejskiej.

W ocenie NIK, system ten – z uwagi na zakres stwierdzonych podczas kontroli Starostwa nieprawidłowości – nie był jednak wystarczająco skuteczny. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, do Pana obowiązków należy m.in. zapewnienie funkcjonowania skutecznej kontroli zarządczej.

8. Opłaty abonamentowe za używanie w 2011 r. czterech radiodbiorników Starostwa uiszczono w kwotach zgodnych z przepisami rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r.¹¹

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie mechanizmów kontrolnych ograniczających ryzyko:
  - a) sporządzania sprawozdań budżetowych Rb-27ZZ niezgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w tym niezgodnie z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej,
  - b) podejmowania z opóźnieniem czynności windykacyjnych w stosunku do dłużników posiadających zaległości w należnościach z tytułu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - c) zamieszczania z opóźnieniem w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszeń o udzieleniu zamówienia.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

¹¹ Dz.U. Nr 86, poz. 558 – rozporządzenie obowiązywało do 31.12.2011 r.